

Vlaams
Parlement

ingediend op **219** (2019-2020) – Nr. 1
19 februari 2020 (2019-2020)

Verslag

namens de Vlaamse Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven
uitgebracht door Bart Tommelein

over de controle van de registraties
van de identiteit van schenkers van giften
en sponsors van sponsorbedragen
van 125 euro en meer voor de verkiezingsuitgaven
voor de verkiezing van het Vlaams Parlement
van 26 mei 2019

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Andries Gryffroy.

Vaste leden:

Inez De Coninck, Andries Gryffroy, Sofie Joosen, Kathleen Krekels, Axel Ronse;
Yves Buysse, Chris Janssens, Kristof Slagmulder;
Joke Schauvliege, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Bart Tommelein;
Imade Annouri, Björn Rzoska;
Kurt De Loor.

Plaatsvervangers:

Manuela Van Werde;
Ilse Malfroot;
Bart Dochy;
Marino Keulen;
An Moerenhout;
Conner Rousseau.

De Vlaamse Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven, hierna de controlecommissie genoemd, heeft op 13 november en 4 december 2019 de registraties van de identiteit van schenkers van giften en sponsors van sponsorbedragen van 125 euro en meer voor de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van het Vlaams Parlement van 26 mei 2019 onderzocht.

1. Toe te passen regels

De wet van 19 mei 1994 tot regeling van de verkiezingscampagne en tot beperking en aangifte van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement, het Waals Parlement, het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap, alsmede tot vaststelling van de toetsingsnorm inzake officiële mededelingen van de overheid, bevat naast de materiële normen inzake verkiezingsuitgaven ook een regeling inzake de private financiering van partijen en kandidaten. De wet maakt ter zake een onderscheid tussen giften en sponsoring.

1.1. Giften

De partijen en de kandidaten die deelnemen aan de verkiezing van het Vlaams Parlement mogen hun verkiezingspropaganda financieren met giften. Daaronder vallen ook de prestaties die kosteloos of onder de reële kostprijs verleend worden, de ter beschikking gestelde kredietlijnen die niet moeten worden terugbetaald, en de prestaties die door een politieke partij of een kandidaat kennelijk boven de marktprijs zijn aangerekend.

Worden daarentegen niet als gift beschouwd:

- de afdrachten van mandatarissen aan een politieke partij, in welke vorm ook;
- de financiering van kandidaten door een politieke partij, een component van een politieke partij of een lijst;
- de financiering van lijsten door een politieke partij of een component van een politieke partij.

Alleen natuurlijke personen mogen giften doen. Giften van rechtspersonen of feitelijke verenigingen evenals giften van natuurlijke personen die feitelijk optreden als tussenpersonen van rechtspersonen of feitelijke verenigingen, zijn verboden.

De partijen en de kandidaten mogen hun verkiezingspropaganda financieren met giften die per schenker maximum 500 euro of de tegenwaarde ervan bedragen. Gespreid over verschillende begunstigden mag een natuurlijke persoon per kalenderjaar in totaal maximum 2000 euro of de tegenwaarde daarvan schenken ter financiering van verkiezingspropaganda.

1.2. Sponsoring

Onder sponsoring wordt verstaan het volgens de geldende marktprijzen ter beschikking stellen van gelden of producten in ruil voor publiciteit.

De partijen en de kandidaten die deelnemen aan de lokale of provinciale verkiezingen, mogen zich voor de financiering van hun verkiezingspropaganda laten sponsoren door ondernemingen, feitelijke verenigingen en rechtspersonen. Ondernemingen zijn natuurlijke personen of rechtspersonen die op duurzame wijze een economisch doel nastreven.

Ook voor sponsoring geldt dat de partijen en de kandidaten per sponsor maximum 500 euro of de tegenwaarde ervan mogen ontvangen en dat een sponsor gespreid over verschillende begunstigden per kalenderjaar in totaal maximum 2000 euro of de tegenwaarde daarvan mag besteden aan sponsoring.

1.3. Registratie van giften en sponsoring en controle door de Vlaamse Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven

Partijen en kandidaten die van natuurlijke personen giften van 125 euro of meer hebben ontvangen, moeten een lijst van die personen aangeven bij de controlecommissie binnen 45 dagen na de verkiezingen (artikel 7 van de wet van 19 mei 1994 juncto artikel 116, §6, tweede lid, van het Kieswetboek).

Partijen en kandidaten die van ondernemingen, feitelijke verenigingen en rechtspersonen sponsoring van 125 euro of meer hebben ontvangen, moeten een lijst van die sponsors bij hun aangifte van verkiezingsuitgaven voegen (artikel 7 van de wet van 19 mei 1994 juncto artikel 116, §6, derde lid, van het Kieswetboek).

Het Vlaams Parlement is niet bevoegd om overtredingen van de giften- en sponsorregeling te bestraffen. Die bevoegdheid komt toe aan de federale controlecommissie wat de partijen betreft, en aan de strafrechter wat de kandidaten, de schenkers en de sponsors betreft. De wet van 19 mei 1994 bepaalt niet welke stappen de controlecommissie moet nemen als ze onregelmatigheden vaststelt. Eventueel kan de controlecommissie de federale controlecommissie of het parket inlichten.

2. Vaststellingen en beslissingen op 13 november 2019

Het Vlaams Parlement ontving van drie partijen en vijf kandidaten registraties van giften van natuurlijke personen van 125 euro of meer en van twee kandidaten registraties van sponsors van 125 euro of meer. Het Vlaams Parlement bezorgde de indieners een ontvangstbewijs.

De Referendum Partij vermeldt een gift van 1000 euro. Dit is meer dan het toegelaten maximum van 500 euro per schenker per partij.

De heer Felix De Clerck, 22ste kandidaat-titularis voor CD&V in West-Vlaanderen, vermeldt in zijn aangifte van verkiezingsuitgaven en herkomst van de geldmiddelen 9000 euro giften van natuurlijke personen. Hij diende echter geen registratie van de schenkers in bij het Vlaams Parlement.

De controlecommissie heeft op 13 november 2019 beslist de Referendum Partij een aangetekende brief te sturen om uitleg te vragen en de heer Felix De Clerck om alsnog de registratie van de schenkers in te dienen.

3. Reacties en beslissingen op 4 december 2019

De controlecommissie nam op 4 december 2019 kennis van een nieuwe registratie van giften door de partij PRO en van de antwoorden van de Referendum Partij en de heer Felix De Clerck.

3.1. Indiening van een nieuwe registratie van giften (partij PRO)

Bij brief van 20 november 2019 heeft de voorzitter van het hoofdbureau van de kieskring Vlaams-Brabant een registratie van giften van natuurlijke personen van 125 euro en meer voor een totaal bedrag van 4145 euro en van sponsoring van 125 euro en meer voor een totaal bedrag van 3750 euro ten voordele van de partij PRO bezorgd aan het Vlaams Parlement. Die registraties geven geen aanleiding tot opmerkingen.

In rubriek B van de aangifte van de verkiezingsuitgaven van de partij PRO is echter slechts voor 1822,50 euro aan giften van 125 euro en meer vermeld en 1875 euro aan sponsoring. In de begeleidende brief wordt wel aangegeven dat de bedragen slechts voor de helft zijn opgenomen in de aangifte betreffende de verkiezing van

het Vlaams Parlement en voor de andere helft in de aangifte betreffende de verkiezing van de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Zulke opdeling is niet correct. Maar daardoor klopt wel het bedrag aan sponsoring ($1875 \text{ euro} \times 2 = 3750 \text{ euro}$) met de registratie van de sponsoring (3750 euro), echter niet dat van de giften ($1822,50 \text{ euro} \times 2 = 3645 \text{ euro}$) met de registratie van de giften (4145 euro), waar een verschil op zit van 500 euro. Dit verschil is kleiner dan 1000 euro.

De controlecommissie beslist hier geen verder gevolg aan te geven.

3.2. Reactie van de Referendum Partij

Bij brief 25 november 2019 heeft de heer Bart Neys, voorzitter van de Referendum Partij, een gecorrigeerde registratie van giften van natuurlijke personen ingediend, waaruit blijkt dat de schenker 500 euro heeft geschonken aan de Referendum Partij en 500 euro aan de heer Bart Neys, eerste kandidaat-titularis, en dat de heer Bart Neys als eerste kandidaat-titularis een bijdrage van 500 euro heeft overgemaakt aan de Referendum Partij. Deze bijdrage moet echter niet worden beschouwd als een gift van een natuurlijke persoon. In zijn individuele aangifte van de verkiezingsuitgaven vermeldt de heer Bart Neys evenwel geen giften ten bedrage van 500 euro. Deze leemte is kleiner dan 1000 euro.

De controlecommissie beslist hier geen verder gevolg aan te geven.

3.3. Reactie van de heer Felix De Clerck

Op 29 november 2019 ontving het Vlaams Parlement vanwege de heer Felix De Clerck de registratie van de identiteit van de schenkers van giften. De som van de geregistreerde giften bedraagt 9005 euro, terwijl hij in rubriek B van zijn aangifte van de verkiezingsuitgaven 9000 euro heeft opgegeven. Dit verschil is kleiner dan 1000 euro.

De controlecommissie beslist hier geen verder gevolg aan te geven.

Andries GRYFFROY,
voorzitter

Bart TOMMELEIN,
verslaggever